81ste Jaargang. — Nr 10 Abonnementsprijs : fr. 15,00 per jaar — 30 centiemen het nummer Zaterdag 9 Maart 1935.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 1,00
Tusschen Allerlei en Provincienieuws . . . . . fr. 2,00
KLEINE AANKONDIGINGEN :
Van 1 tot 4 regels . . . . fr. 3,50
Elke regel meer . . . . . fr. 0,75

BUREEL & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLÉE
REGULIERENWAL (Steenderpoort)
— TONGEREN —
Postchek N° 84855. — Telefoon 12.

Gelukkiger zijn

Ge kent die vol weerkomende mop : twee heeren staan samen voor een hoedenwinkel. « Ik zou dien hoed moeten koopen voor mijn vrouw », zucht de eene. « Als u belieft, doe dat niet, zucht de andere nog dieper, want ik heb geen geld ! » Waarmee hij dan natuurlijk bedoelt dat hij geen fondsen heeft om zijn eigen vrouw een hoedje te trakteeren, iets waarom ze zeker zal vragen, wanneer ze ziet dat haar hartsvriendin haar hoofd in 't nieuw heeft gestoken.

Het slot is perfekt goed afgekeken van de werkelijkheid, want zoo zijn er nu eenmaal vrouwen. Maar het begin is fantasie. Want gewoonlijk beraadslagen de mannen niet vooraf en wordt het hoedje gekocht door de vrouw zelf, en meet de vrouw of de gebuur ook in den zak grijpen, wanneer madame zich minder goed gekleed acht dan haar kennissen.

Ik heb mij echter niet voorgesteld tegen de vrouwen uit te vallen, wegens een gebrek dat ze beweren zakkel te bezitten, om ons aangenaam te zijn, daar ze in onze oogen steeds de modiste willen zijn.

Neen, die mop lijkt me een illustratie van het gezegde van een denker, die het leven met aandachtige schranderheid had gadegeslagen : « Men zou gemakkelijk gelukkig kunnen zijn, beweerde hij, indien men genoegen nam met zijn geluk ; maar men wil altijd gelukkiger zijn dan anderen ».

Ja, zoo verdwaard zijn we eigenlijk, en zoo verblind over de werkelijke beteekenis van de dingen, dat we het geluk niet meer willen voor ons zelf, maar terwille van een leelijke beweegreden : We gevoelen de innerlijke voldoening dat we het beter hebben dan een ander, dat we er warmer inzitten dan een ander, dat onze kinderen schooner zijn en verstandiger dan die van onze broeders en zusters, dat onze bibliotheek beter voorzien is dan die van onzen vriend, dat we meer verdienen dan onze collegas.

En in plaats van met erkentelijkheid jegens het leven en jegens Hem die ons dat leven gaf te schouwen op het ons toegedeelde geluk, kijken we afgunstig naar het geluk over den muur heen. En nochtans dat geluk van den gebuur gaat ons niet aan, past ons niet omdat we aan deze en niet aan de andere zijde van den muur wonen, omdat we niet onze gebuur zijn, doch ons zelf. Het zou er zooveel zonniger uitzien voor ons zelf en voor de anderen, die we toch maar plagen met onze afgunst, indien we eenvoudig wilden gelukkig zijn, in plaats van steeds gelukkiger te willen worden.

Opvoeding

KINDER- EN JEUGDLECTUUR.

Al wordt dagelijks om zoo te zeggen de markt overromeld met allerlei lectuur, die voor het grootste deel waardeloos schijnt en waartusschen geschikte kinderlectuur heel lastig te onderscheiden is, moeten we tusschen al dat kaf het koren weten uit te pikken.

Want er zijn nog wel goede kindermoeken, al zijn ze ook niet gemakkelijk te ontdekken. Daartoe moeten wij zelf onzen eigen smaak trachten te ontwikkelen en op de hoogte blijven.

Ouders mogen vooral niet toestaan dat hun kinderen van vriendjes en vriendinnetjes allerlei boeken meenemen om te lezen, al zijn het ook goede kinderen en hebben ze best ouders. Alvorens het kind een boek in handen krijgt moeten moeder of vader vooraf van dien inhoud op de hoogte zijn om te kunnen oordeelen of het boek voor het kind geschikt is.

Geeft kinderen goede, opwekkende en veredelende lectuur. Het hoeven nog geen heiligenlevens of stichtelijke boeken te zijn maar boeken met een gezonde strekking, met normale menschen, in een godsdienstig dagelicht gesteld en vooral kinderlijk geschreven.

Geef uw kinderen geen onzinnige verhalen te lezen, die wel niet als slecht te betitelen zijn, maar waar de braafheid en opgeschroefdheid zoo worden voorgesteld dat zij op den duur een verkeerden uitwerking moeten hebben : het zijn zoo van die boekjes waar stelmatig de deugd beloond en de ondeugd gestraft wordt, waarin dauwels kinderlijk achter de menschen aanloopen. De dengdelijkheid van het boekje zit niet in enkele losse zinnetjes over naar de kerk gaan en bidden of verstervingen doen, maar in de heele mentaliteit van het verhaal.

Grijzelectuur is gansch ongeschikt voor kinderen : angst en nervositeit zijn niet zelden het gevolg daarvan. Geen verhalen van moordpartijen, roovers en martelingen. Daarom ook mogen wij geen jonge kinderen onbewaakt het dagblad laten lezen, want zenuwachtige kinderen zullen er voor de berichten over moorden en ongelukken uitnikken. Zoo doen immers veel moeders ook !

Dan moeten wij niet verwonderd zijn als de kinderen 's avonds bang zijn in het donker en bij het naar bed gaan in de kusten willen kijken of er geen mannetjes verborgen is.

Hollanders stuurt het met goedkeuring [illegible] Indien men aan kinderen [illegible] jaren zijn, hier of daar een artikel in het blad aanwijst om hulp voor te lezen, dan geeft men hun goede lesoefening, voor niets zij genoemd wat mede met de school, men vermeerdert de huiselijke samenhoorigheid.

Wij moeten [illegible] ontwikkelen. Binnen [illegible] tijd in plaatsen van de [illegible] moeten [illegible] toe [illegible] wordt bezit. Goed voorlezen wekt hunne belangstelling voor mooie [illegible] en bevordert hun het schoone en in wanden [illegible] wanneer jongens en meisjes den moedelijken en gevarenlijken pad van de eerlijkheid [illegible] bewandelen, dat [illegible] wordt aan [illegible] om te [illegible] wordt [illegible] kinderen [illegible] jongeling in hoede krijgen.

De tijden zijn veranderd, en onvermeidelijk is geen waarborg voor onschuld, maar [illegible] worden, want [illegible] of meisje van 17 jaar gerust [illegible] kan, is dikwijls ongeschikt voor een ander van denzelfden leeftijd. Een ontmoedigend, sceptisch geschreven boek, het heeft nog niet bepaald slecht te zijn, kan bij jonge menschen soms voor geruimen tijd alle levensvreugde en idealisme vernietigen. Geven wij hun liever van eerbiedwaardige lectuur, waar ze iets goeds uit halen, een lectuur waar gezonde levenslust en adelmoed uit spreekt. Aan zulke boeken heeft onze jeugd behoefte.

* * *

DE BALANS VAN HET VERSTAND.

Wat Paul Valéry er over denkt. — Onlangs heeft Paul Valéry te Parijs in een voordracht de balans trachten op te maken van de intellectueele [illegible]. Eigenlijk vielen niet zooveel nieuwe posten te boeken, omdat hij een jaar geleden al het verloren aan van intellectueele waarden in onzen tijd vastgesteld had.

Valéry somde nog eens alle factoren op, die in onzen tijd het denken bemoeilijken: wij hebben te veel leven om ons heen. Teekenend voor onzen achteruitgang : onze voorvaders lazen en schreven bij een kaars en lazen en schreven niet slechter om ; wij hebben aan vijftig kaarsen nog niet genoeg. Niet dat die kaarsen dienen om de electriciteit naar de meesten te verachten, maar het is tijdschadelijk onze zintuigen veel slechtere [illegible] zijn geworden, terwijl onze geest alleen maar oppervlakkiger en meer overprikkeld lijkt. En 't is onmogelijk uit te maken wat uit deze tijd van evenwichtsverlies zal voortkomen.

De Land- en Tuinbouwcrisis en de Regeering

Dat land- en tuinbouw alsmede de fruitteelt hij de tijd [illegible] lijden, wordt onophoudelijk herhaald en niet zonder reden. Zoude cijfers kan men dit met duidelijkheid maken. We zullen er echter zoo weinig mogelijk gebruiken.

TARWE-TEELT.

De tarwe kostte [illegible] 1929 per zak van honderd kilogram 100 frank. Deze prijs daalde [illegible] tot [illegible]. De [illegible] en 100 [illegible] tarwe [illegible] 19-2 op [illegible] van 20 fr. daarteen. Daarom werd voor 1933 [illegible] van 20 fr. per zak toegekend. In [illegible] gewel blijft het [illegible] winst.

De [illegible] tarwe [illegible] ongunstiger geworden, want de prijs der tarwe vielen in 1933 op 61 fr. per zak.

Wanneer men den tarwe prijs berekent in goudfranken, telt men vast dat een zak tarwe aan den landbouwer opbracht 20 goudfranken in 1914 en thans nog 9 goudfranken of minder dan de helft.

Het is spijtig dat de uitbreiding der tarwepremie vertraagd werd, tegengelegen van reclamaties en moeilijkheden, en dat de tarwetelers van Limburg zich allen bij de uitgeteekenden bevonden.

Nochtans M. Ladot, tusschentijdsche minister van landbouw, heeft de stellige verklaring afgelegd dat de uitbetalingen thans volop hernomen zijn en weldra zullen ten einde loopen. Hij voegde er tevens de nadrukkelijke verzekering bij dat de tarwepremiën zullen behouden blijven.

Om die tarwepremiën te betalen heeft men een inkomrecht van 10 fr. op iederen zak uit den vreemde ingevoerde tarwe. Daar dit inkomrecht 110 millioen opbrengt, ziet men duidelijk bij middel van een kleine berekening, dat er 11 millioen zakken graan ingevoerd werden om de bevolking te voeden. De inlandsche tarwebrengst bedraagt nauwelijks 4 millioen zakken.

« Die tarwepremies, verklaarde dhr. Pierlot, minister van landbouw a.i., brachten ontzaglijk veel goeds te weeg zonder de levensduurte te beinvloeden. Zij hielpen de graanteelt vooruit. **Al de beloften zullen gehouden worden ».**

BELANG VAN DEN TUINBOUW.

Het economisch belang van den tuinbouw is zeer groot. Zulks blijkt uit de aanzienlijke oppervlakte die door onzen tuinbouw uitgebaat wordt. De landbouwoppervlakte van 1910 gaf meer dan 388.000 hectaren in volle lucht en 4600 hectaren onder glas. Maar sinsdien kwam aanzienlijke uitbreiding. Volgens cijfers aangegeven door M. Maes, volksvertegenwoordiger, zal die oppervlakte toegekennen zijn tot 160.000 hectaren en aan 220.000 personen arbeid en broodwinning verschaffen.

De totale uitvoer van groenten en planten uit België bedroeg in 1929 de waarde van 120 millioen, doch deze liep terug in 1934 tot 220 millioen, of iets meer dan de helft.

Een zeer beste producten, door voorzichtig weg, het witloof, beslaat een oppervlakte van 6000 hectaren, en levert in 1933 een uitvoer van 100 millioen frank. Hollandsche prijs [illegible] September 1933, [illegible] van [illegible] producten. Thans heeft dit land een verantwoordelijkheid van 56 fr. per 100 kg. en nog andere rechten. Daarentegen kwamen vele andere producten op [illegible] Belgische markten mededinging de [illegible] onzen eigen tuinbouw.

De cijfers hier voor een paar groenten aangegeven zullen een kreet van verwondering doen opstijgen. In 1929 voerde ons land 22.000 kwintalen bonen en salade in, vier jaar later, in 1933, was de invoer 96.000 kwintalen geworden. De cijfers voor bloemkool en selder zijn niet anders. De waarde der ingevoerde versche vruchten bedroeg in 1930 de som van 55 millioen, en steeg in 1933 tot 67 millioen, zoodat ondanks de prijsdaling der groenten, veel meer geld aan groenten in den vreemde uitgegeven wordt.

DE BELGISCHE IN- EN UITVOER VAN FRUIT EN BLOEMEN.

In 1929 werd 93.000 kw. fruit uitgevoerd. De uitvoer daalde tot 30.000 kw. in 1934. De invoer daarentegen steeg in dezelfde periode van 11.000 kw. tot 29.000. Overal stoot onze uitvoer op hindernissen.

De bloementeelt. — In 1932 voerde België 165.000 kg. afgesneden bloemen naar den vreemde uit. Deze uitvoer viel tot 13.000 kg. in 1933 en 1934. Niet zonder reden. Frankrijk leverde ons in 1933 een totaal van 167.000 kg. bloemen terwijl wij deze slechts 100 kg. mochten invoeren.

De druiventeelt. — De uitvoer van Belgische druiven daalde van 59 millioen frank tot 20 millioen. De oorzaak dier daling is te zoeken in hooge invoerrechten die in andere landen, b.v. in Amerika geheven worden.

De Belgische druiven zijn de beste der wereld. Ondanks de hooge kwaliteit der vruchten, kan men ze niet meer, als vroeger, in het land der uitgepikte kwaliteit, in Engeland verkoopen. Hier ook daalde onze druivenuitvoer van 60 millioen kilogram tot 25 millioen kilogram.

DE ONDERHANDELINGEN MET VREEMDE LANDEN.

Wanneer men den handel van België met Nederland onderzoekt, stelt men vast dat Nederland veel hoogere taksen heeft dan België, dat het een bepaalde hoeveelheid of contingent vaststelt voor alle verschillende groenten en voor veel versche fruitsoorten die België uitvoert. De toegelaten hoeveelheden worden willekeurig bepaald door de Nederlandsche groenten- en fruitcentrale.

In Belgie tegen Nederland zijn veel lichtere invoertaksen, en wat de invoervergunningen aangaat laat België zijn Noorderbuur vrij beschikken over de verdeeling dier toegekende contingenten.

Aan Spanje heeft België den invoer toegestaan van acht kerren zoveel schelpdieren in 1934. De tomatenuitvoer uit dit land is gansch vrij.

Italië eischt van ons land de stelling voor dien invoer van 40.000 kwintalen bloemkoolen, 30.000 kwintalen erwten, bonen en [illegible], 5000 kwintalen tomaten, 22.000 kwintalen perzikken, pruimen en kersen, 120.000 kwintalen vroege aardappelen, enz. België heeft deze overeenkomst nog niet aangenomen en biedt weerstand.

In 1931 werden in Frankrijk nog voor 302 millioen franken Belgische landbouwproducten en 23.000 paarden ingevoerd, in 1934 vielen onze invoer in gezegd land tot 5 millioen fr. voortbrengselen van de groote kultuur en min dan duizend paarden.

De fruithandel van België zag zijn moeilijkheden in Frankrijk verzwaard, sinds de laatste onderhandelingen van November 1934 : de Nederlandsche markt, tengevolge van beperkingen is weggevallen ; onze uitvoer naar Engeland werd onbeduidend, en wegens geldmoeilijkheden (clearing-systeem) gaat het onzen fruithandel ook bijzonder slecht in Duitschland, dat ons, voor den oorlog, zoo groote hoeveelheden afnam. Het Groot Hertogdom Luxemburg zelf, dat met België door een handelsovereenkomst gebonden is, legt aan onzen fruithandel allerlei hindernissen in den weg.

DE ONDERHANDELINGEN. — WAAROM BELGIE NIET STOUTER SPREEKT.

« Stout gesproken is half gevochten », zegt een spreekwoord. Maar men moet weten dat ge sterk zijt ; anders doet ge den tegenstander schaterlachen in plaats van terugdeinzen. En de positie van België voor vele onderhandelingen is ongelukkiglijk zeer zwak. We kunnen onze grenzen niet sluiten voor den vreemde : Dat zegt men duidelijk uit het hoger gegeven cijfer voor den invoer van tarwe. Wij moeten er voor 700 millioen frank elk jaar in het buitenland aankoopen en daarvoor is ge zeld noodig. Dit geld kan ons land zich alleen bezorgen met andere producten in het buitenland te verkoopen. De waarde van hetgeen men in een land meer verkoopt dan men er koopt is goudwaarde, en kan elders gebruikt worden om bv. dien zwaren jaarlijksche aankoop van tarwe te helpen betalen. Maar hier zit het hem juist. Die landen waarvan wij meer verkoopen dan wij aankoopen, kunnen drukking op ons uitoefenen in de onderhandelingen. Ze kunnen zegggen : Wilt ge niet zus en zoo, laten we, dan de onderhandelingen afbreken, en U zal zeveel millioen verliezen.

Men heeft hoog geacht, hoe zeer onze afgezant, de heer Hymans, minister van buitenlandsche zaken, op 21 Februari, [illegible] uitleg die licht op de moeilijkheden die onderhand hiers verspreidde. In Spanje heeft België een groot afzetgebied dat ons jaarlijksche aanvoer van een 250 millioen frank opleevert. Dit afzetgebied geldt niet enkel voor industrieele produkten. Ten gevolge van beperkende maatregelen in andere landen getroffen, verdedigde België sinds enkele jaren groote hoeveelheden eieren in Spanje in. De onderhandelaars van België moesten trachten het benarrijke afzetgebied van Spanje te behouden. Dat bleek slechts mogelijk op voorwaarde dat wij aan Spanje eenige waarborgen en gemakkelijkheden bewegden voor den invoer van zijn primeurs : tomaten en sla. De aldus verbonden vergunningen werden beperkt tot een korte periode van het jaar : (1 December tot 30 April). Het is spijtig dat er erge schade uit voortvloeit voor de groententeelt ; doch het aan deze opgedrongen offer werd in hoofdzaak gebracht ten baten van onze eieren producten.

Ook M. Pierlot, minister van landbouw, a.i., sprak in denzelfden zin.

« Wanneer, zegde hij, een land, waarvan de handelsbalans ongunstig is, om een toegeving vraagt, dient daarmede rekening gehouden, zoniet dreigt dat land met weerwraakmaatregelen, en vraagt een [illegible] », zegde de : « Ik koop van uw koolen ».

Al wie de [illegible] aan [illegible] moet toestemmen dat [illegible] Er moet rekening gehouden worden met [illegible] De tuinbouw werd [illegible] door de crisis getroffen. Er was [illegible] tijd dat hij zeer bloeiend was, vooral in de streek van Hoeylaert. Die tijden zijn verzwonden en het leven is opnieuw bedrijvig geworden. De tuinbouw en druiventeelt lijden onder de wereldcrisis. In deze tijden schaft men zich in de eerste plaats beperkt aan. De tuinbouw zal eerst zijn voorpost terugvinden als heel het land zijn voorpost zal teruggevonden hebben. Men heeft [illegible] te denken, dat de onderhandelaars [illegible] voor de tuinbouw, zoals voor [illegible] van de nationale bedrijvigheid, [illegible] hun beste pogingen aanwenden ».

* * *

[illegible] Eenige lezers zullen ons [illegible] vragen, om [illegible] woord opheldering [illegible] de woorden « ongunstige handelsbalans » en « clearing ». Een land heeft [illegible] een ongunstige handelsbalans, wanneer het [illegible] meer geld verkoopt dan wij van hem koopen. Het verschil [illegible] goudwaarde tot beschikking van ons land, om bij ons of in een ander land van de wereld te gebruiken. Men zag hoeveel de balans van den handel tusschen België en Spanje aantoont [illegible] het [illegible] ook, bv. voor den handel tusschen Ierland en België ons land heeft [illegible] als gunstige balans, 117 millioen frank [illegible] op te trekken. In zulke gevallen, [illegible] zien hoe de handelsbalans van maand tot maand staat, eischt een land welken maandelijks de uitling van de wederzijdsche [illegible] de opkaring (clearing) [illegible] ten [illegible] op het einde des jaar bij vereffening voor te groote cijfers te staan. Dit is [illegible] maatregel, en wanneer Engeland [illegible] voor Duitschland dreigde toe te passen, maakte zelfs het groote Duitsche Rijk zich ongerust over de handelsbeperkingen die uit dien maatregel zouden volgen.

Besluit. — Het beknopt overzicht van de moeilijkheden van onzen landen tuinbouw, op onze fruitteelt, toont de overmachtige moeilijkheden waarmede men dikwijls in onzen tijd, bij de onderhandelingen met vreemde landen, te worstelen heeft.

Het gaat niet aan deze moeilijkheden te verhelpen met te zeggen : Neem andere onderhandelaars. Zijn ze beter op de hoogte ? Kunnen ze betere voorwaarden aan den vreemde aanbieden ? Zoo ze dat niet kunnen loopt het af, zooals in een kindersimpje, aan de juffer die haar nieuw bestelde schoenen ging halen bij « Baasje Welgesteld ». Het onderhoud eindigde met den wederzijdschen groet :

Dag « Baasje Welgesteld ! »
Dag « Juffrouw zonder Geld ! »

C. S.

Oudheidkunde.

ONTDEKKING VAN NIEUWE VONDSTEN IN DEN ONDERGROND TE TONGEREN.

[illegible]

HET DOORKAPPEN VAN OUDE MUREN.

[illegible]

ONGEKENDE ONDERAARDSCHE STRATEN.

[illegible]